SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET

Ylitarkastaja Mirkka Mykkänen 24.10.2016

Perustuslakivaliokunnalle

HE 133/2016 VP, HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE ULKOMAALAISLAIN MUUTTAMISESTA

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia lisäämällä ulkomaalaislakiin säännökset asumisvelvollisuutta ja lapsen asumisvelvollisuutta koskevista uusista turvaamistoimista. Ulkomaalaislain mukaisten turvaamistoimien tarkoituksena on helpottaa joko henkilön maahantulon tai maassa oleskelun edellytysten selvittämistä tai maasta poistamista. Kehittämällä uusia vaihtoehtoisia turvaamistoimia pyritään erityisesti lasten säilöön ottamisen vähentämiseen. Uusilla turvaamistoimilla tuetaan osaltaan tehokasta ja sujuvaa turvapaikkamenettelyä sekä maasta poistamista, mikä heijastuu myönteisesti Suomen sisäiseen turvallisuuteen.

Voimassaolevan ulkomaalaislain mukaiset turvaamistoimet

Turvaamistoimien määräämisen yleisten edellytysten mukaisesti (ulkomaalaislain 117 a §) ulkomaalaiseen voidaan kohdistaa ulkomaalaislain 118-122 §:ssä tarkoitettu turvaamistoimi, jos se on välttämätöntä hänen maahantulonsa tai maassa oleskelunsa edellytysten selvittämiseksi taikka hänen maasta poistamistaan koskevan päätöksen valmistelemiseksi tai täytäntöönpanon turvaamiseksi taikka muutoin maasta poistumisen valvomiseksi.

Ulkomaalaislain mukaisia turvaamistoimia ovat ilmoittautumisvelvollisuus poliisin tai rajatarkastusviranomaisen toimipisteessä taikka vastaanottokeskuksessa määräajoin (118 §), muut velvollisuudet, jonka mukaan ulkomaalainen voidaan määrätä luovuttamaan matkustusasiakirjansa ja matkalippunsa poliisin tai rajatarkastusviranomaisen haltuun taikka ilmoittamaan poliisille tai rajatarkastusviranomaiselle paikka, josta hän on tavoitettavissa (119 §), vakuuden asettaminen, jonka mukaan ulkomaalainen voidaan velvoittaa asettamaan viranomaisen määräämä vakuus valtiolle oleskelu- ja paluukustannuksistaan (120 §) ja säilöönotto (121 §) sekä lapsen säilöön ottaminen (122 §).

Säilöön ottamisella tarkoitetaan ulkomaalaisen liikkumisvapauden rajoittamista sijoittamalla tämä suljettuun yksikköön. Säilöönotto on turvaamistoimista tehokkain ja ulkomaalaisen oikeuksia eniten rajoittava. Säilöönotto on viimesijainen keino, jos muut turvaamistoimet eivät ole riittäviä. Ulkomaalainen voidaan turvaamistoimien määräämisen yleisten edellytysten täyttyessä ja yksilöllisen arvioinnin perusteella ottaa säilöön, jos jokin ulkomaalaislain 121 §:n 1 momentin mukaisista säilöön ottamisen edellytyksistä täyttyy.

Lapsen säilöön ottamisen edellytyksenä on lisäksi, että lasta on ulkomaalaislain 6 §:n 2 momentin mukaisesti kuultu ennen päätöksen tekemistä ja sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen määräämälle virkasuhteessa olevalle sosiaalityöntekijälle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi. Säilöönoton

edellytykset on tarkasti rajattu erityisesti alaikäisten kohdalla ja vaihtoehtoisten turvaamistoimien käytön mahdollisuus tulee aina tutkia ensin.

Asumisvelvollisuus uutena turvaamistoimena

Ulkomaalaislakiin ehdotettavan uuden 120 a §:n mukaan säilöönottoa lievempien turvaamistoimien ollessa riittämättömiä, kansainvälistä suojelua hakenut ulkomaalainen voidaan määrätä asumaan nimetyssä vastaanottokeskuksessa ja ilmoittautumaan siellä yhdestä neljään kertaa vuorokaudessa.

Asumisvelvollisuuteen sisältyy sekä asuminen että ilmoittautuminen vastaanottokeskuksessa. Voimassa oleva ilmoittautumisvelvollisuus turvaamistoimena ei ole riittävä turvaamaan ulkomaalaislain tavoitetta kaikissa tapauksissa. Siksi asumisvelvollisuuteen sisältyy asumisen lisäksi päivittäinen ilmoittautuminen.

Turvaamistoimen määrännyt viranomainen voisi vastaanottokeskuksen johtajaa kuultuaan myöntää vastaanottokeskuksessa asumaan määrätylle ulkomaalaiselle luvan jättää tilapäisesti ilmoittautumatta painavan henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Jos vastaanottokeskuksessa asumaan määrätty ulkomaalainen ei noudattaisi asumisvelvollisuuttaan, olisi vastaanottokeskuksen ilmoitettava velvollisuuden laiminlyönnistä välittömästi velvoitteen määränneelle viranomaiselle.

Asumisvelvollisuus olisi voimassa edellytysten selvittämiseen asti tai siihen asti kunnes maasta poistamista koskeva päätös on pantu täytäntöön tai kunnes asian käsittely on muutoin päättynyt. Turvaamistoimi on kuitenkin heti määrättävä päättyväksi, kun se ei ole enää välttämätön päätöksenteon tai täytäntöönpanon turvaamiseksi.

Asumisvelvollisuuden tahallaan noudattamatta jättämisestä voitaisiin ulkomaalaislain 185 §:n mukaan tuomita ulkomaalaisrikkomuksesta sakkoon.

Lapsen asumisvelvollisuus uutena turvaamistoimena

Toinen uusista turvaamistoimista koskee ilman huoltajaa olevia alaikäisiä turvapaikanhakijoita, joita ollaan poistamassa maasta. Jos lapsen säilöön ottamista koskevat edellytykset täyttyvät, voitaisiin 15 vuotta täyttänyt ilman huoltajaa oleva kansainvälistä suojelua hakenut lapsi, jota koskeva päätös maasta poistamisesta on tullut täytäntöönpanokelpoiseksi, säilöön ottamisen sijasta määrätä asumaan lapsille tarkoitetussa nimetyssä vastaanottokeskuksessa ja ilmoittautumaan siellä yhdestä neljään kertaa vuorokaudessa.

Lapsen asumisvelvollisuus on uusi vaihtoehto yksin tulleen 15-17-vuotiaan kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneen turvapaikanhakijan säilöönotolle. Ilman huoltajaa olevaa alle 15-vuotiasta lasta ei saa ottaa lainkaan säilöön. 15-17-vuotta täyttänyttä ilman huoltajaa olevaa kansainvälistä suojelua hakevaa lasta ei voida ottaa säilöön turvapaikkamenettelyn kestäessä, vaan vasta kun hän on jo saanut kielteisen päätöksen ja siihen liittyvä päätös maasta poistamisesta on tullut täytäntöönpanokelpoiseksi.

Lapsen, jolle on määrätty asumisvelvollisuus, on oleskeltava vastaanottokeskuksen alueella. Turvaamistoimen määrännyt viranomainen voi kuultuaan vastaanottokeskuksen johtajaa myöntää lapselle luvan poistua tilapäisesti vastaanottokeskuksen alueelta painavan henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Lapsi olisi päästettävä vapaaksi viimeistään kahden viikon kuluttua asumisvelvollisuuden määräämisestä. Lapsen asumisvelvollisuutta voitaisiin jatkaa enintään kaksi viikkoa, jos se on välttämätöntä maasta poistamisen täytäntöönpanon turvaamiseksi.

Lapsen asumisvelvollisuuden määräämiseen sovelletaan säilöön ottamisesta päättämisestä ja tuomioistuinkäsittelystä säädettyjä menettelyjä.

Jos asumisvelvollisuuteen määrätty lapsi ei noudata asumisvelvollisuuttaan, voitaisiin hänet ottaa säilöön lapsen säilöönoton edellytysten edelleen täyttyessä. Lapsen asumisvelvollisuuden tahallaan noudattamatta jättämisestä voitaisiin ulkomaalaislain 185 §:n mukaan tuomita ulkomaalaisrikkomuksesta sakkoon.

Lapsen asumisvelvollisuus on tarkoitettu lievemmäksi vaihtoehdoksi lapsen säilöön ottamiselle, mutta se on silti ankarampi kuin jo olemassa olevat ulkomaalaislain mukaiset muut turvaamistoimet kuin säilöönotto.

Asumisvelvollisuuden ja lapsen asumisvelvollisuuden suhde kansainvälisiin sopimuksiin

Euroopan ihmisoikeussopimuksen (SopS 63/1999) 5 artiklan 1 kohdan mukaan jokaisella on oikeus vapauteen ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen. Artiklan 5 kappaleessa 1 on yksityiskohtainen luettelo vapaudenriiston hyväksyttävistä perusteista, joista yksi on tilanne, jossa henkilö pidätetään tai häneltä riistetään vapaus lain nojalla, jotta estettäisiin hänen laiton maahantulonsa, tai jos on ryhdytty toimiin hänen karkottamisekseen tai luovuttamisekseen. Tällöin edellytetään vapaudenriiston tapahtuvan lain määräämässä järjestyksessä.

Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen (SopS 59–60/1991) 3 artiklan mukaan kaikissa toimissa, jotka koskevat lapsia, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu. Yleissopimuksen 37 artiklan mukaan lapselta ei saa riistää hänen vapauttaan laittomasti tai mielivaltaisesti, ja lapsen vapaudenriistoon on turvauduttava viimeisenä ja mahdollisimman lyhytaikaisena keinona.

Ehdotetulla ulkomaalaislain muutoksella edistetään Suomen kansainvälisten sopimusvelvoitteiden toteuttamista kehittämällä vaihtoehtoja säilöönotolle ja käyttämällä niitä aina kun se on mahdollista.

Liikkumisvapaus ja vapaudenmenetys

Kansainvälistä suojelua hakevat voivat pääsääntöisesti liikkua Suomessa vapaasti. Ulkomaalaislain 40 §:ssä säädetyn mukaisesti ulkomaalainen saa laillisesti oleskella maassa hakemuksen käsittelyn ajan, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu tai on tehty täytäntöönpanokelpoinen päätös ulkomaalaisen maasta poistamiseksi. Kansainvälistä suojelua hakeneet majoitetaan kansainvälistä

suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrien tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain (vastaanottolain) 16 §:n mukaisesti vastaanottokeskukseen. Kansainvälistä suojelua hakenut voi järjestää vastaanottolain 18 §:n nojalla majoituksensa itse.

Uusia turvaamistoimia on arvioitava valtiosääntöoikeudellisesti siltä kannalta, onko turvaamistoimissa kyse perustuslain 7 §:ssä tarkoitetusta vapaudenmenetyksestä vai perustuslain 9 §:ssä tarkoitetun liikkumisvapauden rajoittamisesta.

Perustuslain 7 §:n mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Pykälän 3 momentin mukaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ei saa puuttua eikä vapautta riistää mielivaltaisesti eikä ilman laissa säädettyä perustetta. Rangaistuksen, joka sisältää vapaudenmenetyksen, määrää tuomioistuin. Muun vapaudenmenetyksen laillisuus voidaan saattaa tuomioistuimen tutkittavaksi. Vapautensa menettäneen oikeudet turvataan lailla.

Perustuslain 9 §:n 1 momentin mukaan maassa laillisesti oleskelevalla ulkomaalaisella on vapaus liikkua maassa ja valita asuinpaikkansa. Säännös ei sisällä erityistä rajoituslauseketta. Näitä perusoikeuksia voidaan siten rajoittaa perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset täyttävällä lailla.

Perusoikeusuudistuksen esitöiden mukaan vapaudenmenetyksellä tarkoitetaan samaa kuin vapauden riistämisellä eli järjestelyä, jolla henkilöä kielletään tai estetään poistumasta hänelle määrätystä hyvin rajatusta olinpaikasta (HE 309/1993 vp, s.48/I).

Tiettyyn huoneeseen lukitsemista lievempää tointa voidaan eräissä tapauksissa pitää perustuslain 7 §:ssä tarkoitettuna vapaudenmenetyksenä, jos vapauden rajoitukset kestonsa, asteensa ja aikaansaamansa sosiaalisten suhteiden estymisen vuoksi rinnastuvat lukittuun tilaan sijoittamiseen (PeVL 30/2010 vp). Perustuslakivaliokunta on katsonut, että säilöönotossa on kyse perustuslaissa tarkoitetusta vapaudenriistosta, koska säilöönottoyksiköt ovat suljettuja eikä niiden alueelta ole mahdollista poistua (PeVL 20/1998 vp). Vapaudenriistoa voi merkitä myös pitkään jatkuva poistumiskielto (PeVL 43/2010 vp).

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on soveltamiskäytännössään todennut, että vapaudenmenetyksen ja liikkumisvapauden rajoituksen välisessä erossa on kyse toimenpiteen voimakkuuden (intensity") arvioinnista. Arvioinnissa on otettava huomioon sen kohteen yksilölliset olosuhteet sekä toimenpiteen luonne, kesto, vaikutukset ja toimenpiteen tapa (mm. Stanev v Bulgaria, 17.1.2012). Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on ottanut kantaa myös poistumisoikeuteen ja todennut, että vaikka ihmisellä olisi oikeus poistua ilman saattajaa esimerkiksi psykiatrisesta hoidosta, kyseessä voi olla vapaudenmenetys (mm. Atudorei v. Romania, 16.9.2014).

Asumisvelvollisuuden perustuslainmukaisuus

Asumisvelvollisuus voitaisiin määrätä vain, jos se on välttämätöntä ulkomaalaislaissa säädettyä tarkoitusta varten. Asumisvelvollisuuden määrääminen edellyttäisi aina, että muita yksilön oikeuksiin vähemmän puuttuvia turvaamistoimia ei pidetä riittävinä. Velvollisuuden määräämistä rajoittaisi

myös voimassa oleva ulkomaalaislain 5 §, jonka mukaan lakia sovellettaessa ei ulkomaalaisen oikeuksia saa rajoittaa enempää kuin on välttämätöntä. Asumisvelvollisuuteen määrätty kansainvälistä suojelua hakenut ei voisi järjestää majoitustaan itse, vaan hänen olisi asuttava ja ilmoittauduttava nimetyssä vastaanottokeskuksessa. Asumisvelvollisuuteen määrätty olisi vapaa liikkumaan ilmoittautumisvelvollisuuden rajoissa. Hänen oikeuksia ja vapauksia ei nimetyssä keskuksessa asumisen ja siellä ilmoittautumisen lisäksi muuten rajoitettaisi. Asumisvelvollisuuden ei voida katsoa rinnastuvan kestonsa, asteensa ja aikaansaamansa sosiaalisten suhteiden estymisen vuoksi lukittuun tilaan sijoittamiseen eikä sitä valtiosääntöoikeudellisesti voida pitää vapaudenriistona.

Asumisvelvollisuus rajoittaa perustuslain 9 §:ssä tarkoitettua vapautta liikkua maassa ja valita asuinpaikka. Asumisvelvollisuuden määräämisen perusteista säädetään tyhjentävästi ja ne ovat samat kuin muiden säilöönottoa lievempien turvaamistoimien kohdalla. Päätöksenteon tai maasta poistamisen täytäntöönpanon turvaamisen on katsottava olevan hyväksyttävä tarkoitus perustuslain 9 §:ssä tarkoitetun liikkumisvapauden rajoittamiselle ehdotetulla tavalla. Asumisvelvollisuuteen kuuluvasta ilmoittautumisvelvollisuudesta olisi lisäksi mahdollista poiketa painavasta henkilökohtaisesta syystä turvaamistoimen määränneen viranomaisen luvalla. Asumisvelvollisuuden määrääminen ei rajoita perustuslain suojaamaa liikkumisvapautta enempää kuin on välttämätöntä hyväksyttävän tarkoituksen saavuttamiseksi.

Asumisvelvollisuuden määräämiseen sovelletaan ulkomaalaislain turvaamistoimia koskevia säännöksiä. Niissä ja ehdotetussa asumisvelvollisuutta koskevassa pykälässä on säädetty siitä, kuka velvollisuuden voi määrätä ja miten sitä määrättäessä on meneteltävä. Asumisvelvollisuutta koskevasta päätöksestä voi hakea muutosta samalla tavalla kuin muidenkin turvaamistoimien kohdalla. Sääntelyä on siten pidettävä perusoikeusrajoituksiltaan edellytetyllä tavalla täsmällisenä ja tarkkarajaisena ja oikeusturvatakuut riittävästi huomioon ottavana.

Lapsen asumisvelvollisuuden perustuslainmukaisuus

Perustuslain 6 §:n 3 momentin mukaan lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti. Lapsen asumisvelvollisuus on tarkoitettu yksilön oikeuksiin vähemmän puuttuvaksi vaihtoehdoksi lapsen säilöön ottamiselle. Lapsen asumisvelvollisuudella pyritään lasten säilöönoton vähentämiseen ja lapsen edun entistä parempaan huomioon ottamiseen. Lukittuun säilötilaan sijoittamisen sijasta lapsi voisi jatkaa asumista ryhmäkodissa tai tukiasuntolassa ja liikkua sen alueella. Asumisvelvollisuudesta poiketen lapsen asumisvelvollisuuteen kuuluisi asumisen ja ilmoittautumisen lisäksi myös velvollisuus pysyä vastaanottokeskuksen alueella. Vastaanottokeskuksen alueella tarkoitettaisiin sitä tonttia, jolla keskus sijaitsee. Tältä rajoitetulta alueelta lapsi voisi poistua vain tilapäisesti ja painavasta henkilökohtaisesta syystä turvaamistoimen määränneen viranomaisen luvalla. Lapsi olisi päästettävä vapaaksi viimeistään kahden viikon kuluttua asumisvelvollisuuden alkamisesta. Velvollisuutta voitaisiin jatkaa enintään toisella kahden viikon ajanjaksolla, jos se olisi välttämätöntä maasta poistamisen täytäntöönpanon turvaamiseksi.

Ottaen huomioon vapauden rajoituksen aste, kesto ja sen vaikutus sosiaalisiin suhteisiin ehdotettua sääntelyä lapsen asumisvelvollisuudesta on pidettävä perustuslain 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuna vapaudenmenetyksenä. Koska on kyse vapaudenmenetyksestä, lapsen asumisvelvollisuuden määräämisen perusteet olisivat samat kuin lapsen säilöön ottamisen perusteet. Velvoitteen määräämisen tulisi ulkomaalaislain 117 a §:n mukaisesti olla välttämätöntä maahantulon tai maassa oleskelun edellytysten selvittämiseksi taikka maasta poistamisen turvaamiseksi. Tämän lisäksi edellytettäisiin, että jokin ulkomaalaislain 121 §:ssä säädetyistä säilöön ottamisen perusteista on olemassa. Koska lapsen asumisvelvollisuuteen liittyen edellytettäisiin, että lasta koskeva maasta poistamispäätös on tullut täytäntöönpanokelpoiseksi, säilöön ottamisen perusteista tulisivat sovellettaviksi erityisesti maasta poistamisen täytäntöönpanoon liittyvät perusteet. Lapsen asumisvelvollisuuden määräämiselle on näin ollen perustuslain 7 §:ssä turvatun oikeuden rajoittamisen edellyttämä hyväksyttävä tarkoitus.

Valitusoikeus asumisvelvollisuudesta

Jokaisella on perustuslain 21 §:n mukaan oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja oikeus hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla.

Perustuslakivaliokunta on todennut turvaamistoimista ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen yhteydessä (PeVL 4/2004 vp), että ilmoittautumisvelvollisuudessa, matkustusasiakirjojen luovuttamisvelvollisuudessa ja vakuuden asettamisvelvollisuudessa on kysymys pääasiaan nähden sillä tavoin itsenäisistä velvoitteista, että niillä on selvästi oma oikeusturvamerkityksensä. Tällaisen velvollisuuden määrääminen koskee asianomaisen ulkomaalaisen oikeuksia ja velvollisuuksia perustuslain 21 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla. Toisaalta on kysymys sellaisista päätöksistä, joita luonteensa vuoksi tulee noudattaa välittömästi. Samalla tavoin kuin edellä mainittujen turvaamistoimien yhteydessä myös asumisvelvollisuuden määräämistä koskevasta päätöksestä olisi ulkomaalaislain 190 §:n mukainen valitusoikeus. Päätöstä tulisi sen luonteen vuoksi noudattaa välittömästi.

Lapsen asumisvelvollisuudesta ei olisi valitusoikeutta, koska siinä noudatettaisiin samaa käräjäoikeusmenettelyä kuin otettaessa säilöön. Ulkomaalaislain 124 §:n mukaan käräjäoikeuden on otettava säilöön ottamista koskeva asia käsiteltäväksi viipymättä ja viimeistään neljän vuorokauden kuluttua säilöön ottamisesta. Ilman huoltajaa olevan lapsen säilöön ottamista koskevassa tapauksessa asia on otettava käsiteltäväksi viipymättä ja viimeistään vuorokauden kuluttua ilmoituksesta. Ehdotettu lapsen asumisvelvollisuus on säilöön ottamista lievempi turvaamistoimi, koska lapsi jatkaa asumistaan normaalit vastaanottopalvelut tarjoavassa ryhmäkodissa tai tukiasuntolassa ja saa liikkua sen alueella vapaasti. Lapsen asumisvelvollisuus voisi siksi kestää pitempään kuin hänen pitämisensä säilöön otettuna. Näillä perustein on katsottava riittäväksi, että tuomioistuin käsittelisi

asumisvelvollisuutta koskevan asian viipymättä ja viimeistään neljän vuorokauden kuluessa. Ulkomaalaislain 129 §:n mukaan säilöön ottamista koskevaan viranomaisen ja käräjäoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Säilöön otettu saa kannella käräjäoikeuden päätöksestä. Kantelulle ei ole määräaikaa. Kantelu on käsiteltävä kiireellisenä.

Julkisen hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle

Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle.

Perustuslain esitöiden (HE 1/1998 vp s. 179/II) ja perustuslakivaliokunnan käytännön (PeVL 22/2014 vp, PeVL 55/2005 vp) perusteella merkittävän julkisen vallan käyttämisenä on pidettävä esimerkiksi itsenäiseen harkintaan perustuvaa oikeutta käyttää voimakeinoja tai puuttua muuten merkittävällä tavalla yksilön perusoikeuksiin. Ehdotettuihin asumisvelvollisuuteen ja lapsen asumisvelvollisuuteen kuuluvan ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamisen valvonnassa ei ole kyse merkittävästä julkisen vallan käyttämisestä. Tehtävä on menettelynä epäitsenäinen eikä siihen sisälly päätöksentekoa tai harkintavaltaa. Ilmoittautumisvelvollisuuden noudattamista valvova vastaanottokeskus ei ryhtyisi itse toimenpiteisiin ilmoittautumisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi, vaan ilmoittaisi siitä velvollisuuden määränneelle viranomaiselle, joka ryhtyisi tarpeellisiksi katsomiinsa toimenpiteisiin. Vastaanottokeskuksen henkilökunta ei voisi estää lasta poistumasta vastaanottokeskuksen alueelta. Kyseessä ei siten ole merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältävä tehtävä.